

Επωφελής ανταλλαγή δώρων

«Καρυωτάκης. Στη σκιά των (τελευταίων) ωρών» σε σκηνοθεσία Φώτη Αποστολίδη

«Δεν ξέρω καν γιατί μας ήρθε το καλοκαίρι αυτό»

(Κ. Καρυωτάκης)

Της Νόνας Μολέσκη

Πείτε μου αν δεν είναι ζωντανή διαφήμιση του Θεάτρου ως παράλληλου κόσμου, ως υποκατάστατου θρησκείας, ως μοναδικού τρόπου ύπαρξης κάποιων ο Αντρέας Αραούζος, που με διαφορά δύο ημερών μεταξύ των δύο πρεμιέρων υπήρξε ο βοηθός σκηνοθέτης του Βαρνάβα Κυριαζή στο λαϊκό πανηγύρι των «Αχαρνών» και ο πρωτ-(και μον-)αγωνιστής στη σύνθεση του Φώτη Αποστολίδη, βασισμένη σε ποιήματα, πεζά κι επιστολές του Κώστα Καρυωτάκη.

Σε ποιο άλλο σύμπαν εκτός από το θεατρικό μπορείς ταυτόχρονα να είσαι μέρος ενός βοερού πλήθους και φορέας μιας συμπυκνωμένης μελαγχολικής μοναξιάς;

Το «Αερικόν» της Τράπεζας Κύπρου που φιλοξένησε την παράσταση «Καρυωτάκης. Στη σκιά των (τελευταίων) ωρών» προσφέρει πρωτ' απ' όλα θέα, τόσο εύγλωττη και περιεκτική, που στα λίγα λεπτά πριν από την έναρξη του δράμενου σε βυθίζει σε (άλλη μία) προσπάθεια κοινωνικής και επομένως και προσωπικής αυτογνωσίας.

Η ελληνική σημαία στη στέγη της Φανερωμένης ν' ανεμίζει στο βραδινό αεράκι μάταια, προσπαθώντας να

κρύψει το βάρβαρο κιτς της τουρκικής σημαίας στον Πενταδάκτυλο, τα κυριολεκτικώς νεκρά σπίτια της νεκρής ζώνης να σιωπούν στ' αριστερά της εικόνας, το τεράστιο δένδρο να ξεφεύγει από τον κλοιό των παλιών κεραμιδιών.

Συν τα ηχητικά συμπληρώματα από τα πολύγλωσσα τσιρίγματα παιδιών και τις μουσικές των γλεντιών εν καιρώ πανούκλας. Ο Αρα-

ούζος-Καρυωτάκης, ν' αγναντεύει την «κάθε πραγματικότητα που του ήταν αποκρουστική», σχεδόν γυμνός, ως παραπομπή στην χωρίς αποτέλεσμα προσπάθειά του να αυτοκτονήσει διά πνιγμού, να ενδύεται αργότερα το κομψό κοστούμι της αποτελεσματικής πια πράξης του αυτοπυροβολισμού.

Ο Φώτης Αποστολίδης στο σκηνοθετικό του σημείωμα αναφέρεται στα

«δώρα», στους δύσκολους ρόλους-προκλήσεις που του δόθηκαν σε παραγωγές της Alpha Square και στην πρόθεσή του ν' ανταποδώσει χαρίζοντας στον Αραούζο μια ευκαιρία να ενσαρκώσει τον Καρυωτάκη. Στο κυπριακό θέατρο δεν υπάρχει παράδοση του θεάτρου ποίησης, δηλαδή, των παραστάσεων που υφαίνονται από αναγνώσεις ποιητικών έργων. Στην πρόταση του Φώτη Αποστολίδη

δεν πρόκειται μόνο για ανάγνωση ποίησης, αλλά γίνεται προσπάθεια να δημιουργηθεί μια Μορφή. Στην περίπτωση του Καρυωτάκη όντως το ποιητικό του έργο, η εν ζωή πορεία του και ο θάνατός του αποτελούν τα σχεδόν ισότιμα συστατικά της μορφής του.

Όχι επειδή το νοσηρό ενδιαφέρον για τις ζωές των καταραμένων ποιητών και ειδικά των αυτοχειρών διατηρείται διαχρονικά, αλλά επειδή το ίδιο το έργο του αντανακλά τη ζωή και τον επερχόμενο θάνατό του. Ο Αποστολίδης με τη σύνθεση του κειμένου προσπαθεί να κρατήσει την ισορροπία μεταξύ των συστατικών της μορφής. Κι ο Αραούζος δεν αντλεί μόνο από τα λόγια του ρόλου του αλλά προσθέτει... προσωπικότητα, με το παράξενο, χωρίς χαρά, χαμόγελο, για το οποίο γράφει ο Τέλλος Άγρας, με τις στιγμές σιωπής, με την εσωτερική συγκέντρωση στον στόχο του. «Τα χρόνια που περάσανε μ' αφίσαν/ παράξενο παιδάκι γερασμένο»...

Μου φάνηκε ότι είδα με δουλειά in progress, όχι με την έννοια της ανολοκλήρωτης προσπάθειας, αλλά με την έννοια της περαιτέρω ανάπτυξης, κι ως προς τον εμπλουτισμό του κειμένου, και, συνεπώς, ως προς εύρεση κι άλλων πτυχών της σκηνικής του απόδοσης.

Είναι δουλειά που σαφώς έχει προοπτική συνέχειας, προοπτική συνέχειας «ανταλλαγής δώρων», από την οποία τελικώς εμείς οι θεατές επωφελούμαστε.

Ο Ανδρέας Αραούζος ενσάρκωσε τον Καρυωτάκη σε μια παράσταση που σκηνοθέτησε ο Φώτης Αποστολίδης